

BARYKADA

WARSZAWA WALCZY

Warszawa, Środa 13 września 1944 r.

Nr. 33/64

NAJNIESZCZĘŚLIWSZA DZIELNICA

Oczy Warszawy zwrócone są dziś na Pragę. Słychać stamtąd gwałtowny grzmot dział, zgiełk walk, widać dymy i łuny, ten sam koszmarny obraz, który przez 6 tygodni rysował się ludności tamtego brzegu Wisły, gdy spoglądała ponad rzeką ku walczącemu Miastu.

Zły los przypadł Pradze w udziale. Zryw jej — wobec olbrzymiej przewagi wroga — wygasł w ciągu niewielu godzin. Jak za dni przedsierniowych na ulicach szerzył się teror niemiecki, aresztowania, łapanki, masowa deportacja ludności, rabunek, przemoc i gwałt. Mogło wydawać się, że na tym zakończy się niedola Pragi. Że za tę cenę ocaleje część ludności, zachowując przy tym mienie i dach nad głową. Stało się inaczej. Stało się jak było do przewidzenia. Stało się to czemu chciano zapobiec rzucając hasło powstania. Niemcy uczynili z Pragi bastion obronny na szlaku ofensywy rosyjskiej. Wyrok na Pragę zapadł.

Dziś Niemcy wypalają całe dzielnice, wyludnione po wypędzeniu ludności na roboty fortyfikacyjne, pod ogień artylerii i lotnictwa rosyjskiego. W zaciętych walkach ogniowych, w zgliszcza i popioły obracają się domy i fabryki, warsztaty pracy i mieszkania najuboższej, robotniczej ludności, która nawet jeśli ocaleje, stanie wobec najcięższego losu.

Praga ginie w niewoli. Praga ginie biernie. Bezowocnie. Jak wiele innych miast polskich, które nie zdołały dać świadectwa swej woli walki, woli zwycięstwa, woli wolności.

Oto jest najnieszczęśliwsza dzielnica Warszawy.

Ostrożnie ze światłem w czasie zrzutów

Należy pamiętać o nienadużywaniu światła latarek a szczególnie w czasie zrzutów. Lotnik orientuje się według umówionych znaków, gdzie ma zrzucać a błyski światła dezorientują go.

Służba w drużynach pracy — równa służbie żołnierskiej

Położenie ogólne w Warszawie

Przeważna część ataków niemieckich artyleryjskich i lotniczych zwraca się obecnie przeciwko dzielnicy czerniakowskiej, od Książęcej do Łazienkowskiej. Wynika to z faktu, że dzielnica ta mocno trzymana przez jednostki A. K. tworzy przyczółek mostowy łatwy do wykorzystania dla wojsk sowieckich operujących na prawym brzegu Wisły. W dniu wczorajszym oddziały nasze opanowały teren stacji pomp biorąc kilkunastu jeńców. W wyniku zaciętych walk Niemcy zajęli odcinek ulicy Rozbrat od Łazienkowskiej do Przemysłowej. Od pocisków zapalających wybuchł pożar w gmachu ZUS na rogu Czerniakowskiej i Rozbrat. Do pomocy polskich zgłosiła się grupa kilkunastu Niemców aby oddać się w niewolę. Przed ucieczką Niemcy zabili swego dowódcę.

W śródmieściu sytuacja nie uległa poważniejszym zmianom. Wyparto Niemców ze stanowisk przy ul. Górskiego. Walki w rejonie Al. Sikorskiego trwają. Nasze oddziały utrzymały swoje stanowiska. Natarcie niemieckie w rejonie Frascati odparto niszcząc dwa czołgi niemieckie. Niemiecki ogień artyleryjski i bombardowania lotnicze w związku z działalnością sowieckiego lotnictwa zelżały ponownie.

Przeloty lotnictwa sowieckiego nad Warszawą doprowadziły kilkakrotnie do spotkań powietrznych. Oprócz lotów patrolowych myśliwce sowieckie ostrzeliwały pozycje niemieckie w paru punktach m. in. w Ogródku Saskim. Wielka połać Pragi objęta była nocnymi i dziennymi nalotami bombowców rosyjskich m. in. stwierdzono b. silne bombardowanie mostów a na Pradze bardzo liczne ogniska pożarowe.

Turcja zamyka granice dla Niemców

W ślad za innymi państwami neutralnymi, Turcja zamknęła swe granice dla Niemców zarówno cywilnych jak i wojskowych oświadczając, że podziela stanowisko, iż przestępcom wojennym nie wolno dać żadnej możliwości ucieczki i uniknięcia odpowiedzialności.

Drugie włamanie w granice Rzeszy

Wojska alianckie dokonały nowego przełamania linii obronnych na granicy niemieckiej, mianowicie na południe od Akwizgranu. Pierwsza armia amerykańska, zajmując po drodze miasta Spaa, Eupen i Malmédy wkroczyła na terytorium niemieckie. Obecnie na 100 km długości odcinka, ponad 10 km w głąb, wytworzył się jednolity front amerykański z przeznaczeniem na linię Zygfryda. Wczorajszy komunikat radia nowojorskiego doniósł o zajęciu Treviru, ważnego miasta położonego wewnątrz linii Zygfryda. Artyleria amerykańska ostrzeliwuje Akwizgran.

Na północ od kanału Alberta Sprzymierzeni wkroczyli w kilku miejscach do Holandii. Bitwa o kanał Alberta jest niemal wygrana. Osaczono tu około 10 tys. Niemców. Niemcy ponieśli ogromne straty, stracili m. in. 12 tys. w jeńcach.

Załoga niemiecka Havru kapitulowała w dniu wczorajszym. Wzięto 7 tys. jeńców. Dowódca niemiecki jest zabity. W rejonie przymorskim polska dywizja pancerna zajęła miejscowości Thiel i Reussel. W Belgii wzięto najpotężniejszą fortecę Eben Emael o 7 km na płd. od Maastrid, miasto garnizonowe Bourg Leopold i Blankenberge.

W czwartym dniu ofensywy lotniczej przeciwko linii Zygfryda strącono 180 samolotów niemieckich. Alianci bombardowali Darmstadt i Berlin.

Warszawa dostała już 100 t. broni

Ponad 100 ton broni zrzucili Sprzymierzeni na spadochronach dla polskiej A.K. w okresie od 1.8 przez samol. z załogami bryt., połudn.-afryk. i polskimi. Samoloty dokonały lotów z baz śródziemnomorskich, przy silnej niemieckiej obronie przeciw lot 250 lotników sprzymierz., w tym 98 polskich zginęło podczas dawaniu pomocy żołnierzom A. K. walczącym w Warszawie.

Rząd bryt. ofiarował na rzecz P. C. K. w Szwajcarii dodatkowo 400,000 fran. szwajc. na zakup żywności i środków medycznych, przeznaczonych przez M. C. K. do obozu koncentracyjnego w Pruszkowie pod Warszawą. Rząd polski wyrażał nadzieję, że sprzymierzeniec bryt. będzie kontynuował w miarę możliwości dalszą pomoc dla Warszawy w sprzeczce wojennym jak i w innym zaopatrzeniu.

Zawieszenie broni w Rumunii

Rząd rumuński podpisał zawieszenie broni przyjmując wszystkie warunki alianckie i Rosji. Rosja reprezentowana była przy podpisaniu aktu przez marsz. Malinowskiego, Anglia i Stany Zjednoczone przez ambasadorów obu państw.

Zdobycie Łomży i Dukli

Komunikat sowiecki podaje: na południe i południowy zachód od Łomży wojska nasze polepszyły swoje pozycje zajmując szereg miejscowości. Łomża, kluczowa pozycja niemiecka, silnie umocniony punkt oporu, zdobyta została w walkach ulicznych. Na odcinku karpaczkim wojska rosyjskie zajęły miasteczko Dukla położone na jednym z głównych szlaków karpacczych na Węgry.

W Rumunii nasze oddziały łącznie z wojskami rumuńskimi posunęły się naprzód zajmując miejscowości Ciucului, Blaj, Deva a w Siedmiogrodzie Cluj. W Transylwanii zajęto Temeszvar.

Gen. Tołbuchin otrzymał stopień marszałka sowieckiego.

Cała Rzesza w ogniu bomb

Ubiegłej nocy samoloty brytyjskie bombardowały Frankfurt, Stuttgart oraz pewne objekty w Berlinie.

Wczoraj lotnictwo brytyjskie i amerykańskie z Włoch, bombardowało oprócz stref frontowych 3 fabryki benzyny syntetycznej w Ruhrze 5 rafinerii nafty w Niemczech środkowych, 1 rafinerię w Czechosłowacji, oraz Münzter i fabrykę samolotów w Ulm. Amerykanie zniszczyli 79 samolotów niemieckich w walkach i 26 na ziemi, czyli razem 105. Anglicy stracili 9 bombowców własnych, Amerykanie 43 bombowce i 17 myśliwców.

Luftwaffe, która nie brała udziału w walkach we Francji, jest znowu czynna, jednakowoż o wiele mniej liczebna niż lotnictwo sprzymierzone i wobec tego nie groźna.

Ewakuacja Ruhry i Nadrenii

Władze niemieckie zarządziły ewakuację Nadrenii oraz Zagłębia Ruhry. Specjalne oddziały niszczą wszystko to czego nie da się wywieźć. Ludność cywilną wezwano do opuszczenia okolic, umocnień linii komunikacyjnych i chronienia się po wsiach.

Naczelne dowództwo alianckie wydało ze swej strony ostrzeżenie do ludności, oraz ogłosiło, że wszyscy sprawcy okrucieństw na ludności niemieckiej będą za zbrodnie swoje odpowiadać przed sądem wojskowym.

Na froncie włoskim

5-ta armia amerykańska posunęła się o 5 km na północ od Pistoii. Ciężkie boje o Rimini. Flota amerykańska ostrzeliwuje pozycje niemieckie nad Adriatykiem. Koło Genui zatopiono trzy statki niemieckie.